

ISSN 2146-2879

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER

Sosyal Bilimler Enstitüsü

DERGİSİ

Ocak 2017 Cilt: 7, Sayı: 1 / Vol: 7, No: 1

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Yıl: 2017 Cilt: 7 Sayı: 1

ISSN 2146-2879

Dergi içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Ulusal hakemli dergi olarak yayımlanmasına 2011 yılında başlanan Sosyal Bilimler Dergisi Ocak ve Temmuz aylarında yılda iki sayı olarak devam etmektedir. Çok disiplinli bir dergi olan Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi sosyal bilimlerin tüm alanlarına açıktır. Yayımlanan makalelerde belirtilen görüşler yazarlarına aittir. Yazıların yayımlanması, derginin ya da üniversitenin bu görüşleri savunduğu anlamına gelmez.

Dergi ASOS indeksi ve Türk Eğitim indeksi tarafından taranmaktadır.

Ocak 2017, Ankara

Yayın-Proje: Özlem Sağlam

Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kuşcuoğlu

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve
Ticaret Limited Şirketi

Çetin Emeç Bulvarı 1314.Cadde No:37A-B

0312 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 14749

Matbaa Sertifika No: 33365

Dergi İletişim

Tel: +90 0318 357 35 92

Faks: +90 0318 357 35 97

e-mail: sbd@kku.edu.tr

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/kusbd/index>

Dergi Yönetim ve Yazışma Adresi

Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Merkez Yerleşke, 71450, Yahşihan-Kırıkkale

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Yıl: 2017 Cilt:7 Sayı:1

Baş Editör (Genel Yayın Yönetmeni)

Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN

Editörler Kurulu

Prof. Dr. Cemal FEDAYİ

Prof. Dr. Güven DELİCE

Doç. Dr. Mehmet Akif HELVACI

Doç. Dr. Sıtkı YILDIZ

Yrd. Doç. Dr. Aşır ÖZBEK

Yrd. Doç. Dr. Mehmet DOĞAN

Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV

Editörler Kurulu Sekreteri

Arş. Gör. Mehmet KÜÇÜKÇENE

DANIŞMA VE HAKEM KURULU

Prof. Dr. Ekrem YILDIZ	Yrd. Doç. Dr. Adem BELDAĞ
Prof. Dr. Adem ÇAYLAK	Yrd. Doç. Dr. Ahmet DEMİR
Prof. Dr. Adnan AKIN	Yrd. Doç. Dr. Ali Faruk YAYLACI
Prof. Dr. Ali YAKICI	Yrd. Doç. Dr. Ali GHAREEB
Prof. Dr. Cemal FEDAYİ	Yrd. Doç. Dr. Aşır ÖZBEK
Prof. Dr. Güven DELİCE	Yrd. Doç. Dr. Ayşe ATICI ARAYANCAN
Prof. Dr. Hakkı BÜYÜKBAŞ	Yrd. Doç. Dr. Biray ÇAKMAK
Prof. Dr. Halil KALABALIK	Yrd. Doç. Dr. Emine ÖNDER
Prof. Dr. Halis ÇETİN	Yrd. Doç. Dr. Erman AKILLI
Prof. Dr. Hüseyin EMİROĞLU	Yrd. Doç. Dr. Eşref Savaş BAŞCI
Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN	Yrd. Doç. Dr. Evrim ERDOĞAN
Prof. Dr. Mahmut ÖZDEMİR	Yrd. Doç. Dr. Fikret ÇELİK
Prof. Dr. Muammer NURLU	Yrd. Doç. Dr. Hasan AKYOL
Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR	Yrd. Doç. Dr. İbrahim BOZAC
Prof. Dr. Yaşar ÖZÜÇETİN	Yrd. Doç. Dr. İlkut Elif KANDİL GÖKER
Doç. Dr. Abdalkhaleq ISSA	Yrd. Doç. Dr. İsmail GÖKDENİZ
Doç. Dr. Ali GÖÇER	Yrd. Doç. Dr. Mehmet DOĞAN
Doç. Dr. Aliye USLU ÜSTTEN	Yrd. Doç. Dr. Musa DEMİR
Doç. Dr. Enginbay UĞURLU	Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZALP
Doç. Dr. Hasan YAYLI	Yrd. Doç. Dr. Müfit ŞENEL
Doç. Dr. İsmail ÇAKIR	Yrd. Doç. Dr. Nurhodja AKBULAEV
Doç. Dr. Mehmet Akif HELVACI	Yrd. Doç. Dr. Özgür TEMİZ
Doç. Dr. Murat ÖNDER	Yrd. Doç. Dr. Öznur ÖZDARICI
Doç. Dr. Mustafa BALCI	Yrd. Doç. Dr. Ramazan YİRCİ
Doç. Dr. Recep YÜCEL	Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV
Doç. Dr. Sabri AZGÜN	Yrd. Doç. Dr. Sayime DURMAZ
Doç. Dr. Sıtkı YILDIZ	
Doç. Dr. Şaban NAZLIOĞLU	
Doç. Dr. Tufan AYTAÇ	

Baş Editörden,

Zihnimiz bulandırıldıkça kavramlar yerine oturmamakta ve bunun sonucunda tartışmalar sonuçsuz kalmaktadır. Bu bulanıklığa ve dolayısıyla kafa karışıklığına neden olan kavramlardan ikisi ümit etmek ve iyimser olmaktır. Ümit etmek, bir değer ölçüsünde beklenti içinde olmak demektir. İyimserlik ise her şart altında olumlu düşünmek demektir. İyimserler her olayda iyi bir yan ararken, ümitvarlar her olayın iyi ve kötü yanını bir değere göre ortaya koyarak beklerler. Sözün özü, iyimserlikle ümit etmek arasındaki temel fark, bir değer ölçüsünün olup olmamasıdır. Koşulların egemenliğine teslimiyeti öngören iyimserlik, koşulları meşru kılar. Asıl facia da buradadır. Belki de kişisel gelişim fantezisiyle yaratılmak istenen de budur; koşulların değiştirilemezliği... Ümit etmek ise, koşulların değiştirilemez olmasını reddeder. Çünkü ümitli olmak, sürekli bir çaba içerisinde olmak demektir. İyimserliğin bir diğer zâfiyeti, idealden yoksun olmasıdır. Ümit etmede ise ideal olanı arama vardır. Var olanla yetinmekle, var olanı irdelemek aynı şey değildir. Ümit etmedeki var olanı irdeleme, idealize edilmeyen bir bakışla yani kötümserlikle eşleştirilerek, sorunlu bir görünüm arz ettirmektedir. İyimserlikle yetinmek (şükür) arasındaki ilişki de sorunludur. Çünkü iyimserlik, yetinmek (yani haline şükretmek) değildir. İyimserlik, var olanı olumlamak demektir. Şükür etmek ya da yetinmek ise, bir çabanın sonucundaki teslimiyettir. Tam da burada ümit etmek vardır.

İyimserlik; çabasız, çilesiz, katkısız ve teslimiyetçi kafanın ürünüdür. Bardağın dolu tarafını görmeyi ve o halde kalmayı yeğler. Oysa ümit etmek, körü körüne var olanla yetinmeyi değil; bardağı, içindeki suyu, neden yarısının dolu ya da boş olduğu anlaşıldıktan sonraki teslimiyeti öngörür. Ümitli olmak iyi olanı görmeyi de içerir. Zaten belirli bir değer ölçüsünde beklemek, iyi olanı sezmek, görmek veya hayal etmek demektir. Dolayısıyla iyimserlik, iyi olanı görmek değil, iyi olana saplanıp kalmak demektir. Öte taraftan ümit, korkuyu ve dikkatli olmayı beraberinde taşır. Korku yoksa ümit olmaz. İyimserlik ise korkusuzluk ve dikkatsizliktir. En azından korkuyu hafife almaktır. Oysa korku, insan için yol işaretleridir. İyimserlik, yol işaretlerinden yoksun olarak çölde hedef aramak demektir.

Genel kanaat, ümit var olanların iyimser olması gerektiğidir ya da ümitli olanlar iyimserdirler. Oysa bu kavramlar ne ardışık, ne de benzerdir. Ardışık değil, çünkü her ümitli olan iyimser olmadığı gibi her iyimser de umutlu değildir. Örneğin intihar, umutsuzluğun sonucudur. Ama intihar eden, kendini ortadan çekmekle işlerin düzeleceğini de düşünür ki bu iyimserliktir. Olayların seyri, sizi olumsuz kılabilir ama değerleriniz aynı olaylar üzerine ümitli olmanızı sağlayabilir. İnsan için tehlike, iyimserliğini kaybetmesi değil, ümidini kaybetmesidir. Belki de iyimserliğin kaybedilmesi gereklidir. Çünkü yoldaki işaretleri görmek önemlidir.

Korkuyu, çabayı, çileyi, ideali içinde barındıran ümidi yok eden iyimserlerin çok olduğu toplumlar sağlıklı toplumlar değildir. Sürü psikolojisi denilen şey, bu toplumların var olma gerekçesidir ki, bu, her iyimserin dolaylı olarak da katkıda bulunduğu

psikolojidir. Liberal ekonomi-piyasa, modern dünya, kapitalist hayat algısı, umudun yerine iyimserliği ikame edeli beri, insanlar “akıllı”, “olgun”, “heyecansız”, “mantıklı” bireyler haline getirildi. Ve bu insanlar, var olanla yetinmeyi olumlamak adına sürekli iyimserleştirilmektedir.

İyimserliğin karşıtı kötümserliktir. Kötümserlik, her şart altında olumsuz düşünmek; her olayda olumsuz bir yan aramak; var olanı olumsuzlamak demektir. Kısa ca bardağın boş tarafını görmeyi ve o halde kalmayı yeğler. Kötümserlik kötü olanı görmek ise ümidin karşıtı nedir? Yeistir. Yeis kötümserlik değil, ümitsizliktir. Olumsuz koşulların değiştirilemezliğine saplanıp kalmak demektir. Yani kötümser hayatın berbat olduğuna inanır ve böyle bakar her olaya. Yeise kapılanlar ise, hayatın berbat olduğunu söyler ve bu berbatlığın ilanihaye devam edeceğine inanır. Bu nedenle kadim gelenekler yeise kapılmayı olumsuzlar.

Bu kavramsal analiz muvacehesinde sosyal bilim alanlarında yapılan araştırmaların (tez, makale, proje vb.) çoğunun iyimserlik ve kötümserlik bağlamında gerçekleştirilmesi (Örneğin kimi araştırmalar mevcudu olumlamakta, kimisi ise olumsuzlamaktadır) nedeniyle sorunlar teşhis edilememektedir. Teşhis edilen sorunlara yönelik ise kalıcı tedbir ve önerilerden çok palyatif tedbir ve öneriler ortaya konulmaktadır. Uzun süredir yapılan çalışmaların toplumsal karşılığının yeteri kadar olmaması da bu tespiti güçlendirmektedir. Bu nedenle sosyal bilim alanlarında yapılan çalışmaların bir değer ölçüsüne göre (ümitvar anlayışla) yapılması anlayışına geçilmelidir. Bu değer ölçüsünün ise kültür olduğu kuşku götürmez bir gerçekliktir.

Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Baş Editörden	v
Sekülerizm, Kültür ve Eğitim	
<i>Secularism, Culture and Education</i>	
<i>Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN</i>	<i>1</i>
Kültür Aktarımı Çerçevesinde Ortaokul Öğrencilerinin Türk ve Yabancı Müziklere Bakışının İncelenmesi	
<i>Analyzing the Viewpoints of the Secondary School Students on the Turkish And Foreign Musics in Terms of Culture Transference</i>	
<i>Prof. Dr. Muammer NURLU & Bahadır GÜLDEN.....</i>	<i>9</i>
Füruzan'ın Hikâyelerinde Genç Kızların Tercihi ya da Kaderi	
<i>The Choice or Fate of the Young Girls in Füruzan's Stories</i>	
<i>Yrd. Doç. Dr. Gülten BULDUKER.....</i>	<i>25</i>
Hakan Günday'ın "Daha" Adlı Romanı Üzerine "Zihniyet" Bağlamında Bir Okuma	
<i>A Mentality-Related Reading about Hakan Günday's "Daha" Novel</i>	
<i>Doç. Dr. Recai ÖZCAN.....</i>	<i>39</i>
Örgüt Psikolojisinde İştten Ayrılma Eğiliminin Kavramsal Değerlemesi	
<i>Conceptual Valuation of Intention to Leave in Organizational Psychology</i>	
<i>Yrd. Doç. Dr. Öznur YAVAN</i>	<i>57</i>
İşbirlikli Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	
<i>Attitude towards Collaborative Learning Scale: A Validity and Reliability Study</i>	
<i>Şeyma ŞAHİN & Arş. Gör. Zeynep ARSEVEN & Burcu ÖKMEN</i>	
<i>Arş. Gör. Hayriye Merve ERİŞ & Doç. Dr. Abdurrahman İLGAN.....</i>	<i>73</i>
Kız Çocuklarının Ortaöğretime Gönderilmeme Nedenleri	
<i>Reasons of Ceasing the Secondary Education of Girls</i>	
<i>Veysel BORA & Prof. Dr. Ali TAŞ</i>	<i>89</i>
Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği Geliştirme Yolunda Pilot Bir Çalışma	
<i>A Pilot Study for the Development of Higher Education Student Mentoring Scale</i>	
<i>Yrd. Doç. Dr. Enes GÖK & Öğrt. Gör. Burak AYDIN</i>	<i>107</i>

Türkçeyi İkinci Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Dil Öğrenme Stratejilerinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Evaluation of Language Learning Strategies of Students Learning Turkish as a Second Language according to Teachers' Views

Doç. Dr. Ali GÖÇER..... 121

Trabzon İdare Mahkemesi'nin 30.6.2014 Gün Ve E.2013/1356, K.2014/946 Sayılı Kararının İncelenmesi İle Tarafların Karşılıklı Savunmalarının Değerlendirilmesi

Evaluation of No. P.2013/1356, D.2014/946 Decision of Trabzon Administrative Court on 30.6.2014 and the Mutual Defense of Subjects

Arda ERGENE..... 143

2008 Küresel Ekonomik Krizinin Türkiye Bankacılık Sistemi Finansal Oranları Üzerindeki Etkileri

Effects of 2008 Global Economic Crisis on Financial Ratios of Turkish Banking System

Doç. Dr. İlhan EGE & Serdar YAMAN 163

Duygusal Zekânın İş Yaşamında Örgütsel Bağlılık Ve Kariyer İlişkisi: İlkokul Öğretmenleri Sağlık Ve Sosyal Yardım Sandığı

The Relationship between Emotional Intelligence and Organizational Commitment with Career Expectations in Business Life: Primary School Teachers Health and Social Support Fund

Yrd. Doç. Dr. Aşır ÖZBEK & Yük. Lis. Öğr. Zeynep BOZTEPE..... 183

Stok Kontrolde Abc Analizi ve Analitik Ağ Süreci Yönteminin Isı Cihazları Firmasında Uygulanması

An Application of ABC Analysis and Analytic Network Process at the Stock Control in Heat Tools Company

Mustafa BEĞİK & Arş. Gör. Mustafa HAMURCU

Doç. Dr. Tamer EREN..... 197

Enerjeopolitik Müdahaleler ve Afrika'daki İç Savaşlar: Nijerya, Angola Ve Sudan Örnekleri

Energeopolitical Interventions and Civil Wars in Africa: The Cases of Nigeria, Angola and Sudan

Okt. Mürsel BAYRAM 217

Asean-5 Ülkelerinde Emek Yoğun Malların Dış Ticaret Yapısının Analizi

Analysis of Foreign Trade Structure of Labor Intensive Goods in ASEAN-5 Countries

Yrd. Doç. Dr. Dilek ŞAHİN..... 229

İngilizce Öğretmenliği Öğrencilerinin Cümle Düzeyindeki Hatalarının Analizi

An Analysis of Sentence Level Errors of Efl Students

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ŞAHAN 253

Arap Şiirinde Şarap

The Wine in Arabic Poetry

Yrd. Doç. Dr. Abdussamed YEŞİLDAĞ 281

